

ตามที่ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ได้กำหนดสิทธิของประชาชนไว้ โดยมีประเด็นที่สำคัญเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยให้ทุกภาคส่วนมีการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ต้องเปิดเผย โปร่งใส เท่าเทียม โดยเน้นประชาชนเป็นศูนย์กลาง และให้ประชาชนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในกระบวนการกำหนดนโยบาย ออกกฎหมายที่จะมีผลกระทบต่อส่วนรวม

กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ ได้ดำเนินการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมตามแผนการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. 2563 เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง และกิจกรรมการมีส่วนร่วม รวมทั้งการดำเนินงานของรัฐที่เปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วม เพื่อติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานของภาครัฐในการบริหารราชการที่ประชาชนได้มีส่วนร่วม โดยข้อมูลที่ได้รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ในการวางแผนและกำหนดนโยบายส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน การสำรวจครั้งนี้เป็นการสำรวจด้วยตัวอย่างแบบ Stratified Three - stage Sampling โดยส่งเจ้าหน้าที่ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ไปสัมภาษณ์สมาชิกในครัวเรือนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปทุกจังหวัด ทั่วประเทศ ครัวเรือนละ 1 ราย ระหว่างวันที่ 2-16 มกราคม 2563 มีจำนวนประชาชนตัวอย่างทั้งสิ้น 5,800 ราย โดยมีผู้ตอบสัมภาษณ์เป็นหญิง ร้อยละ 50.3 และชายร้อยละ 49.7 มีอายุ 18-29 ปีร้อยละ 12.9 อายุ 30-39 ปีร้อยละ 19.0 อายุ 40-49 ปีร้อยละ 24.7 อายุ 50-59 ปีร้อยละ 23.8 และอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป ร้อยละ 19.6 มีการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีร้อยละ 84.7 และปริญญาตรีขึ้นไปมีร้อยละ 15.3 ประกอบอาชีพเป็นข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้างของรัฐ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 7.7 พนักงาน/ลูกจ้างเอกชนร้อยละ 19.9 ค้าขาย/ประกอบธุรกิจส่วนตัวร้อยละ 23.3 เกษตรกรร้อยละ 20.6 รับจ้างทั่วไป/กรรมกรร้อยละ 8.9 นักเรียน/นักศึกษาร้อยละ 3.6 แม่บ้าน/พ่อบ้าน (อยู่บ้านเฉยๆ) ร้อยละ 11.2 สำหรับผู้ที่ว่างงาน/ไม่มีงานทำ และข้าราชการบำนาญ/เกษียณมี ร้อยละ 2.3 และ 2.5 ตามลำดับ รายได้ของครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือนไม่เกิน 10,000 บาทร้อยละ 29.4 รายได้ฯ 10,001 - 30,000 บาทร้อยละ 52.5 รายได้ฯ 30,001 - 50,000 บาทร้อยละ 13.4 และรายได้ฯ มากกว่า 50,000 บาทขึ้นไป ร้อยละ 4.7 ซึ่งสรุปผลที่สำคัญได้ ดังนี้

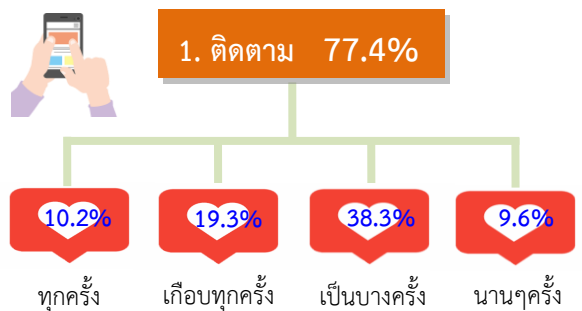
1. การติดตามข้อมูลข่าวสารทางการเมือง

ประชาชนร้อยละ 77.4 ระบุว่าติดตามข้อมูลข่าวสารทางการเมือง ขณะที่ร้อยละ 22.6 ระบุว่าไม่ติดตาม เนื่องจากไม่สนใจ ไม่มีเวลา/ไม่ว่าง และไม่ชอบ เป็นต้น

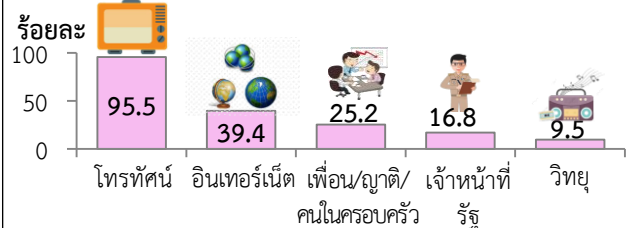
สำหรับผู้ที่ติดตามข่าวสารทางการเมืองจะติดตามจากสื่อโทรทัศน์มากที่สุด (ร้อยละ 95.5)

แผนภูมิ 1 ร้อยละของประชาชน จำแนกตามการติดตามข้อมูลข่าวสารทางการเมือง

การติดตามข้อมูลข่าวสารทางการเมือง

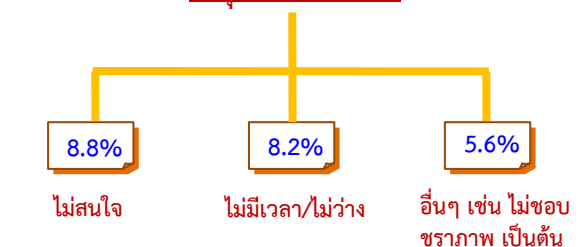

แหล่งข้อมูล^{1/} ที่ติดตาม 5 อันดับแรก

2. ไม่ติดตาม 22.6%

เหตุผลที่ไม่ติดตาม

หมายเหตุ : 1/ ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

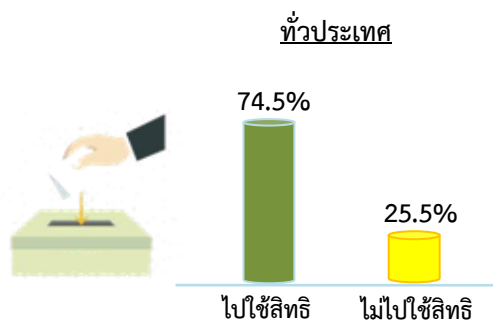
2. การมีส่วนร่วมทางการเมือง

1) การไปใช้สิทธิเลือกตั้งที่ผ่านมาในระดับชาติ

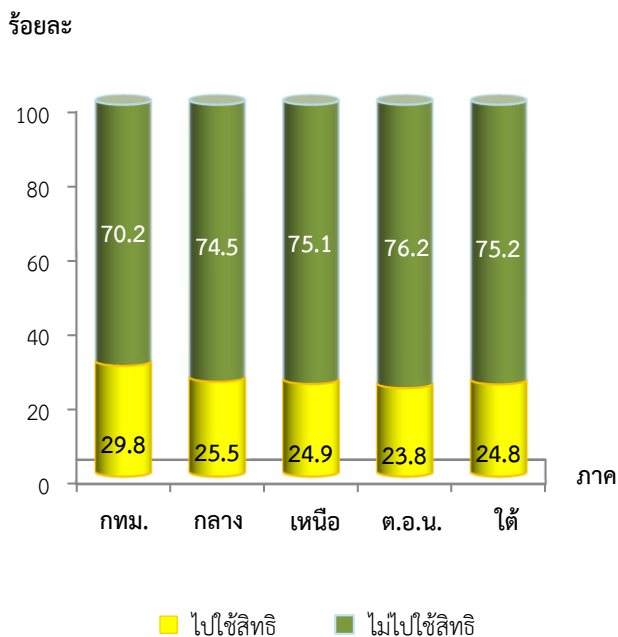
ประชาชนร้อยละ 74.5 ระบุว่าไปใช้สิทธิเลือกตั้งที่ผ่านมาในระดับชาติ ขณะที่เพียงร้อยละ 25.5 ระบุว่าไม่ไปใช้สิทธิ

เมื่อพิจารณาเป็นรายภาค พบว่า ทุกภาคมีประชาชนประมาณร้อยละ 74-77 ไปใช้สิทธิฯ ที่ผ่านๆ มา

แผนภูมิ 2 ร้อยละของประชาชน จำแนกตามการไปใช้สิทธิเลือกตั้งที่ผ่านมาในระดับชาติ เป็นรายภาค

รายภาค

2) การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองในรอบปีที่ผ่านมา

กิจกรรมทางการเมืองที่ประชาชนมีส่วนร่วมในรอบปีที่ผ่านมา 3 อันดับแรก ได้แก่ ชักชวนเพื่อน/ญาติ/คนในครอบครัว/คนรู้จักไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง (ร้อยละ 82.1) พูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการเมืองในกลุ่มเพื่อน/ญาติ/คนในครอบครัว/คนรู้จัก (ร้อยละ 81.9) และ ติดตามผลคะแนนการเลือกตั้ง (ร้อยละ 73.2)

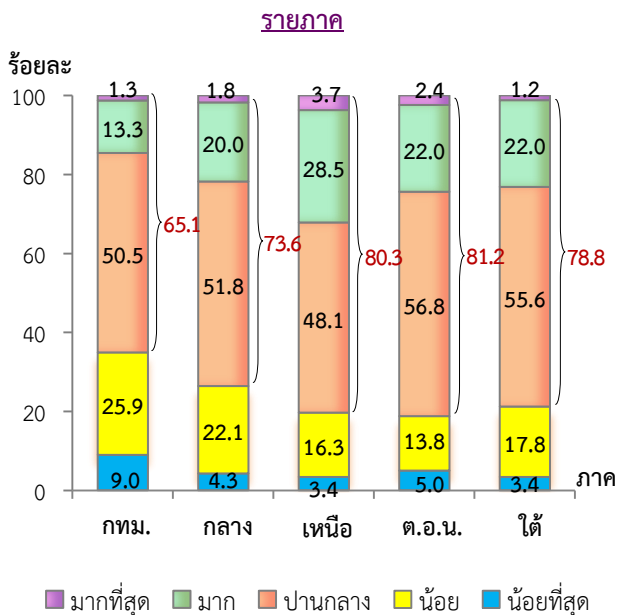
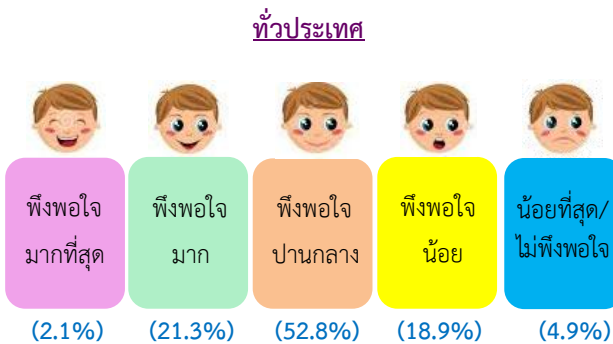
แผนภูมิ 3 ร้อยละของประชาชนที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองในรอบปีที่ผ่านมา จำแนกตามกิจกรรมทางการเมือง

- ชักชวนเพื่อน/ญาติ/คนในครอบครัว/คนรู้จักไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง 82.1%
- พูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการเมืองในกลุ่มเพื่อน/ญาติ/คนในครอบครัว/คนรู้จัก 81.9%
- ติดตามผลคะแนนการเลือกตั้ง 73.2%
- รับชม/รับฟังการถ่ายทอดการอภิปรายในสภา 54.7%
- เข้าร่วมรับฟังการปราศรัยหาเสียง 43.7%
- ติดตาม/ตรวจสอบการทำงานของหน่วยงานภาครัฐ/ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง 23.7%
- แสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่านสื่อต่างๆ 20.9%
- เข้าร่วมวางแผน/ตัดสินใจเกี่ยวกับนโยบายสาธารณะผ่านช่องทางต่างๆ 13.4%
- เข้าร่วมกิจกรรมของพรรคการเมือง 11.9%
- บริจาคเงิน/สิ่งของช่วยเหลือพรรคการเมือง หรือผู้สมัครรับเลือกตั้ง 10.5%
- รวมตัวกับคนอื่นเป็นกลุ่มหรือสมาชิกกลุ่มเพื่อเรียกร้องให้รัฐบาลจัดทำนโยบายหรือโครงการที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศ 10.1%
- ร้องเรียน/แจ้งเบาะแสการทุจริตในการดำเนินงานของภาครัฐ/ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง 9.8%

3. ความพึงพอใจในภาพรวมต่อภาครัฐในการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ

ประชาชนร้อยละ 76.2 มีความพึงพอใจในภาพรวมต่อภาครัฐ อยู่ในระดับปานกลาง-มากที่สุด ในการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศให้คนไทยมีความเป็นอยู่ที่ดี แก้ปัญหาความยากจน และสร้างความเท่าเทียมในสังคม ขณะที่ร้อยละ 18.9 พึงพอใจน้อย และร้อยละ 4.9 พึงพอใจน้อยที่สุด/ไม่พึงพอใจ

แผนภูมิ 4 ร้อยละของประชาชน จำแนกตามระดับความพึงพอใจในภาพรวมต่อภาครัฐในการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ เป็นรายภาค

4. ข้อเสนอแนะต่อการทำงานของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

ประชาชนร้อยละ 31.1 ได้แสดงความคิดเห็นต่อการทำงานของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง โดยมีข้อเสนอแนะ 5 อันดับแรก ได้แก่ ควรแก้ปัญหาเศรษฐกิจอย่างจริงจัง (ร้อยละ 10.0) ควรทำงานเพื่อผลประโยชน์ของประเทศชาติ มีความซื่อสัตย์สุจริต (ร้อยละ 9.0) ควรแก้ปัญหาสินค้าอุปโภคบริโภค ราคาแพง (ร้อยละ 7.4) ควรแก้ปัญหาราคามลพิษทางอากาศ ภัยแล้ง และที่ดินทำกิน (ร้อยละ 4.1) และควรดูแลเรื่องสวัสดิการต่างๆ ให้แก่ผู้พิการ ผู้สูงอายุ (ร้อยละ 2.1)

แผนภูมิ 5 ร้อยละของประชาชน จำแนกตามการแสดงความคิดเห็นต่อการทำงานของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

ผู้แสดงความคิดเห็นให้ข้อเสนอแนะฯ 1/ 5 อันดับแรก

- ควรแก้ปัญหาเศรษฐกิจอย่างจริงจัง 10.0%
- ควรทำงานเพื่อผลประโยชน์ของประเทศชาติ มีความซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใส 9.0%
- ควรแก้ปัญหาสินค้าอุปโภคบริโภค ราคาแพง 7.4%
- ควรแก้ปัญหาราคามลพิษทางอากาศ ภัยแล้ง และที่ดินทำกิน 4.1%
- ควรดูแลเรื่องสวัสดิการต่างๆ ให้แก่ผู้พิการ ผู้สูงอายุ 2.1%

หมายเหตุ : 1/ ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ